

ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಭುಜದ ನೋವು

ಮಧುಮೇಹದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಗಳು ಹೃದಯ, ಮೂತ್ರಪಿಂಡ, ನರವ್ಯೂಹ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ತನಾಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿದಂತೆ, ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸಬಹುದು. ಮಧುಮೇಹ, ಸ್ನಾಯು-ಅಸ್ಥಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, ಭುಜದ ಕೀಲು ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಧೆಗೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಅಂಗ. ಮಧುಮೇಹ, ಭುಜವನ್ನು ಮೂರು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಬಹುದು: ಚಲನೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವ ಭುಜದ ನೋವು (ಶೇ. 52); ಚಲನೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೂ ಕಾಡುವ ಭುಜದ ನೋವು - ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜುವಿನ ಉರಿಯೂತ ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜು ಹರಿದಿರುವುದು (ಶೇ. 37) ಮತ್ತು; ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ಮಿಶ್ರ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಫ್ಲೋಸನ್ ಶೌಲ್ಡರ್ (ಸೆಟೆದ ಭುಜ): ನೋವಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಶೇ. 19ರಷ್ಟು ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಇದರ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭುಜವು ಬಿಗಿದಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭುಜದ ಕೋಶ ಸಂಕುಚನಗೊಂಡಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಇದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಭುಜದ ಚಲನವಲನ ಕುಗ್ಗುವುದು, ನೋವು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶರೀರದ ಮಧ್ಯರೇಖೆಯಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿದಾಗ. ಇನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಾದರೆ ಸ್ಟೆಟ್ ಅಥವಾ ಟಿ-ಶರ್ಟ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬೆನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ತುರಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜುವಿನ ಉರಿಯೂತ/ಬರ್ಸೆಲೆಟ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯುವುದು: ಸಬಕ್ರೋಮಿಯಲ್ ಆಫಾತದಿಂದಾಗಿ ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ಬರ್ಸೆ (ಫ್ಲಾಷ್‌ಕೋಯಾಗಬಹುದಾದ ಅಂಗಭಾಗಗಳ ಉಜ್ಜುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುವ ದ್ರವ ತುಂಬಿದ ಕೋಶ) ಗಾಯಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಧುಮೇಹಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಉರಿಯೂತದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿ (ರೋಟೇಟರ್ ಕಫ್) ಚಿತ್ರವಾಗುವ ಸಂಭವವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜು, ವಿಕಾರಗೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಮೊದಲಿನ ಪಟ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಫಾತವಾದರೂ ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿ ಭಿದ್ರವಾಗುವ ಸಂಭವಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು.

ಭುಜದ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಫಿಕ್ ಪೆರಿಆರ್ಟ್ರೈಟಿಸ್ (ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಶೇಖರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಭುಜದ ಸಂಧಿಯ ಸುತ್ತಲಿನ ರಚನೆಗಳ ಉರಿಯೂತ): ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಧುಮೇಹ ಇಲ್ಲದವರಿಗಿಂತ ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮೂರುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ನೋವು ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಧಿಯ ಚಲನಶೀಲತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭುಜದ ಎಕ್ಸ್‌ರೇಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯ ಹೊರಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಕ ಪಟ್ಟಿಯ ಸ್ನಾಯುರಜ್ಜುವಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಶೇಖರಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ, ಎಂಡೋಸ್ಕೋಪಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಶೇಖರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ನೋವನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೆಟೆದ ಭುಜಕ್ಕಿಂತ ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ರಿಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಸಿಂಪಥೆಟಿಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಫ್ ಅಥವಾ "ಭುಜ-ಕೈ ರೋಗ": ಇದು ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆವರ್ತನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಇದು, ಅಡ್ಡೆಸಿವ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಲೈಟಿಸ್ (ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಫಿಕ್ ಪೆರಿಆರ್ಟ್ರೈಟಿಸ್ ಸಹಿತ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆ) ಜೊತೆಗೂಡಿರಬಹುದು. ಬಾಧಿತ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳು ಭುಜದಿಂದ ಹಸ್ತದವರೆಗೆ ನೋವು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು.

ಡಯಾಬೆಟಿಕ್ ಅಮೈಯೋಟ್ರೋಫಿ (ಸ್ನಾಯು ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಕೆ): ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಕೆಳಗಿನ ಅವಯವಗಳ ಪರಿಧಿಯ ನರಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭುಜಾಸ್ಥಿ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಆಗ ವಿಭಿನ್ನ ರೋಗಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭುಜದ ಅಸ್ಥಿಸಂಧಿವಾತ: (ಆಫ್‌ಟೈಟಿಸ್) ಇದು ಭುಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ, ನೋವು ಮತ್ತು ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ರೋಗಾಸ್ಥಿತಿ. ಭುಜದ ಅಸ್ಥಿಸಂಧಿವಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಪಾಯಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸು, ಅನುವಂಶಿಕತೆ, ಲಿಂಗ, ತೂಕ, ಸಂಧಿ ಸೋಂಕು, ಭುಜದ ಸಂಧಿ ಸ್ನಾನಪಲ್ಲಟದ ಚರಿತ್ರೆಯಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಆದ ಗಾಯ ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ವಯೋವೃದ್ಧರಲ್ಲಿ ಮಧುಮೇಹ ಅಸ್ಥಿಸಂಧಿವಾತದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಥಿಸಂಧಿವಾತವೋ ಅಥವಾ ಸೆಟೆದ ಭುಜವೋ ಎಂದು ಚಿಕಿತ್ಸಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿ ಬರುವ ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾದ ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ಒತ್ತಡಭರಿತ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಬದಲಾದ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ಮಧುಮೇಹ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭುಜದ ನೋವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧುಮೇಹ ಸಂಬಂಧಿತ ಭುಜದ ನೋವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನೋವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವವರೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಭುಜದ ನೋವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವವರೆಗೂ ಬಿಡದೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಡಾ. ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಬಿ.ಎಚ್, ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ ಅನೇಕ ವೇಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಭುಜದ ನೋವು ಎಂದೊಡನೆ ಫ್ಲೋಸನ್ ಶೌಲ್ಡರ್ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಭುಜದ ನೋವಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಧುಮೇಹಿಗಳಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ರೋಗಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವ ವೈದ್ಯರು ರೋಗದ ಮೂಲ ಕಾರಣವನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಭುಜದ ನೋವಿಗೆ ಫ್ಲೋಸನ್ ಶೌಲ್ಡರ್ ನೋವೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ”

- ಡಾ. ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಬಿ.ಎಚ್,
ಶೌಲ್ಡರ್ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟ್
ನಾಕ್ರಲ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು